
Ville Niinistö (Hovedindlæg)

Fru president!

Jag har glädjen att presentera det nya Miljöhandlingsprogrammet för perioden 2013-2018. Programmet är utvecklat under det norska ordförandeskapet i Nordiskt Ministerråd, och jag har fått äran att vara talman här inför Nordiska Rådet. Jag framför också en hälsning från ordföranden i MR-Miljö, miljöminister Bård Vegar Solhjell, som efter våra möten igår reste tillbaka till Oslo.

Miljöhandlingsprogrammet är resultatet av ett intensivt arbete mellan de fem nordiska länderna samt tre självstyrande områden (Färöarna, Grönland och Åland) som har involverat oss ministrar, ämbetsmannakommittén för miljö och dess arbetsgrupper. Utkastet har varit på höringsprocess för kommentarer från det civila samfundet .

Resultatet är ett balanserat och gott program som ger ramarna för Nordisk ministerråds verksamhet i miljöpolitiska frågor och ländernas samarbete under de kommande åren. Jag vill göra följande tydlighetskommentar. Det är ett ramprogram för sex år och det är klart att varje år kommer vi att årligen behandla enskilda projekt, så konkreta projekt kommer att definieras senare.

Grön samfundsutveckling ligger i fokus. Därtill prioriteras klimatändringar, luftförorening, biodiversitet och ekosystemtjänster samt hälso- och miljöfarliga kemikalier och hav. Det arktiska perspektivet är inbakat i handlingsprogrammet; det är ytterst viktigt i vår känsliga tid när det gäller arktisk utveckling.

Miljöhandlingsprogrammet gäller nu för en 6-års period med en möjlighet att företa justeringar efter tre år. Det drar upp prioriterade linjer och ger det nordiska miljösamarbetet mervärde, nytta och fokus.

Programmet omfattar också miljösektorns uppföljning av det nordiska statsministerinitiativet (från 2011) för grön växt samt uppföljningen av FN-konferensen för hållbar utveckling i Rio tidigare i år. Miljöministermötet i går beslöt om en rad åtgärder beträffande Rio+20 uppföljningen i nordisk regi.

Rio+20 var igår också på agendan på mötet mellan miljöministrarna och Nordiska Rådets miljöutskott. Slutsatsen därifrån var att det är ytterst viktigt att hela det nordiska samarbetet - Nordiska Rådet och Nordiska Ministerrådet och länderna - aktivt bidrar till uppföljningen av Rio. Flera teman av gemensamt intresse kom fram i diskussionerna. Det är tydligt att vi som nordiska länder ska satsa på att det som kommer från Rio-processen är hållbarhetsmål och sådana mål som leder till en hållbar utveckling i större skala och som respekterar den vetenskapliga basen för hållbar utveckling på hela jordklotet och förstå de begränsningar som naturen sätter för mänsklig utveckling.

Det nordiska miljösamarbetet skall ge inspel till prioriterade processer i EU, FN, OECD och internationella miljökonventioner. EU:s 7:e miljöhandlingsprogram är en aktuell fråga. Ett exempel på gott nordiskt samarbete är vårt initiativ och långvariga aktivitet för ett globalt kvicksilveravtal som nu faktiskt närmar sig målet och kommer att godkännas snart. Miljömärket Svanen är ett annat exempel – välkänt i hela Norden och med stora framtidsvisioner som också har använts som ett exempel i andra världsdelar.

Tätt nordiskt miljösamarbete har visat sig såväl ge bidrag till att stärka nationell politik och ge inspel till internationella processer. Under programperioden skall vi även söka synergier mellan aktörerna i våra nordliga områden, såsom Barentsrådet, där Ryssland är med och Arktiska rådet, ett större arktiskt samarbete och ha kontakt med våra närområden.

Klima är ett centralt tema i allt internationellt samarbete – även vårt. Ett

globalt, nytt bindande klimatavtal brådskar. Årets mätningar visar att isen kring Nordpolen i somras var den minsta man någonsin mätt, och smältningen av Grönlandsisen är mycket oroande. Parallellt med arbetet för ett nytt klimatavtal beslöt ministrarna på sitt möte tidigare i år att man tillsammans skall arbeta med att reducera utsläppen av sot och andra kortlivade substanser som medför klimaändringar. Vi köper oss tid för att tillräckligt effektivt kämpa mot klimatförändringar så att vårt jordklot kommer att fortsätta och så att ekonomisk utveckling kan fortsätta, men det betyder att vi måste ändra vårt beteende mycket snabbt och minska utsläppen mycket snabbt, samtidigt som vi kämpar mot kortlivade substanser.

Grön samfundsutveckling förutsätter att vi har mer kunskap om resurseffektivitet, bärkraftig produktion och konsumtion. Vi behöver system för rapportering om miljöeffekter i produktion, energibruk och transport. Ökat resursförbruk och förorening ör att vi närmar oss naturens tålegrensar. I Norden har vi delvis kunnat motverka detta genom en aktiv miljöpolitik. Vår erfarenhet är att ekosystemtjänsternas och naturkapitalets värde bör kunna definieras och beräknas - det som är värdesatt blir också gott förvalt. Det viktiga är att förvalta ekosystemtjänsterna och biodiversitet samtidigt som vi kämpar mot de stora klimatutmaningarna. Det förtjänar våra barn och barnbarn.

Jag vill också uppmärksamma er på utskottets kommentarer som är positiva till handlingsprogrammet och kommentera att särskilda poäng som utskottet tar upp om rödlistade utrotningshotade arter. Det finns ett sådant arbete när det handlar om de landbaserade ekosystemen i Norden och nationellt finns redan dessa rödlistor. Det är klart att i vårt internationella samarbete, till exempel när det gäller att hjälpa vargstammen mellan Norge, Sverige och Finland, tar vi hänsyn till nationella listor som redan finns och nationell forskning, så att det arbetet sker.

Däremot måste jag säga om förslaget att under ministerrådets paraply ta upp frågor om atomsäkerhet tyvärr inte tillhör ministerrådets mandat, men jag kan säga att nordiska ministrar som ministrar i ett informellt samarbete utanför ministerrådet tidigare har tagit upp dessa frågor och de kan också tas upp utanför ministerrådets paraply i framtiden.

Så till kommentaren om Helcoms aktivitet när det handlar om att förbättra jordbrukets miljöpåverkan och minska utsläppen; det är också någonting som vi uppmärksammat och jobbat på tillsammans i ministerrådet.

I en värld som präglas av store ekonomiska utfodringar är Norden privilegierad och har en bättre utgångspunkt än många andra regioner. Vi kan ge värdefullt inspel till den internationella arenan och samtidigt stärka vår nationella politik. Detta bör vi göra tillsammans, tillsammans är vi mer och utan jordklotet är vi ingenting.

Tack för uppmärksamheten!

Information

Talenummer

287

Type

Hovedindlæg

Person

[Ville Niinistö](#)

Talerrolle

Finlands miljøminister

Dato

01.11.12 13:59

Sag

[Ministerrådsforslag om Nordisk Miljøhandlingsprogram for perioden 2013 – 2018](#)